

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

ТИПОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ТА ХУДОЖНЬО- ДЕКОРАТИВНЕ ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ

Програма та методичні рекомендації
до виконання кваліфікаційної дипломної роботи рівня „спеціаліст”
для студентів V курсу архітектурного факультету за спеціальністю
7.02020501 „Образотворче мистецтво”

Київ 2014

УДК 72.1

T43

Укладач С.В. Біленкова, канд. мистецтвознавства, доцент

Рецензенти: О.В. Кащенко, канд. техн. наук, професор

Ю.В. Третяк, канд. арх., доцент

Відповідальний за випуск О.В. Кащенко, канд. техн. наук,
професор

*Затверджено на засіданні кафедри рисунку і живопису,
протокол № 7 від 28 березня 2013 року.*

Типологічні основи та художньо-декоративне оздоблення
T43 інтер'єру: програма та методичні рекомендації до виконання
кваліфікаційної дипломної роботи / клад. С.В. Біленкова. – К.:
КНУБА, 2014. – 36 с.

Призначено для студентів V курсу архітектурного факультету
напряму 6.020205 „Образотворче мистецтво”.

Методичні рекомендації знайомлять студентів з організацією
науково-дослідної роботи, методами збирання і обробки матеріалів
дослідження, зі структурою та правилами оформлення
кваліфікаційної дипломної роботи та порядком її захисту.

© КНУБА, 2014

З М І С Т

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

1. ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНЕ ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ:

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ 4

1.1. Програма навчальної дисципліни „Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру” 8

1.2. Перелік курсових робіт 10

1.3. Перелік екзаменаційних питань 11

2. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ

СПЕЦІАЛІСТА 15

2.1. Стадії виконання дипломного проекту 16

2.2. Вимоги до оформлення документів дипломного проекту 18

3. СТАДІЇ ПЕРЕВІРКИ, ДОПУСК ДО ЗАХИСТУ 26

3.1. Порядок підготовки до захисту проекту .....

3.2. Порядок подання проекту до захисту 27

3.3. Захист проекту 27

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ 13

ДОДАТКИ 30

ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Методичні вказівки складені на основі вимог „Кваліфікаційної характеристики спеціаліста з образотворчого мистецтва” та „Освітньо-професійної програми”, розроблених на основі вимог Міністерства освіти і науки України й затверджених для спеціальності 6.020205 „Образотворче мистецтво” напряму 7.02020501 „Образотворче мистецтво” на V курсі архітектурного факультету в КНУБА, акредитованої за IV рівнем, а також згідно з „Положенням про організацію методичної роботи в КНУБА” рівня „спеціаліст”.

Дипломна робота є завершальною з підготовки у вузі. Вона повинна відображати основні складові професії художника-фахівця у галузі образотворчого мистецтва, яка базується в традиціях оздоблення інтер'єру на прикладах сакральної, громадської та житлової архітектури у сфері організації інтер'єрного простору. Історичний досвід і суть справи засвідчують, що художньо-декоративне оздоблення інтер'єру було і залишається прерогативою професійної діяльності художника в галузі архітектури. Професія художника в архітектурній галузі знаходиться на межі таких сфер художньої творчості, як історія мистецтв, образотворче мистецтво, архітектура і мистецтво регіонів, дизайн і архітектура та ін. Тому цей симбіоз має бути відображеним у кваліфікаційній роботі рівня „спеціаліст мистецтв” за змістом і формою. Спеціалізація „Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру”, яку опановують студенти V курсу архітектурного факультету спеціальностей 7.02020501 „Образотворче мистецтво”, базується на бакалавраті напряму 6.020205 „Образотворче мистецтво”.

Дипломну роботу виконують на рівні освіти „спеціаліст”, за яким проводиться підготовка фахівців архітектурного факультету КНУБА. Вона може бути продовженням курсової роботи або окремою самостійною роботою, розробленою за тематикою кафедри рисунка і живопису, або за темою, запропонованою та обґрунтованою студентом і затвердженою кафедрою. Студентам надається право попереднього відбору теми. Розподіл тем дипломної роботи, керівництво нею, рецензування і календар захистів перед ДЕК обговорюються і затверджуються на засіданні кафедри та узаконюються наказом ректора.

Студенти, які за рівнем підготовки претендують на диплом з відзнакою, захищають дипломні проекти в перші дні захисту.

Керівник проекту зобов'язаний:

1) видати студенту завдання на розробку дипломного проекту, узгодити календар виконання завдань, рекомендувати літературу, довідкові матеріали, інші джерела інформації (див. дод. 1);

2) проводити консультації згідно з графіком роботи, перевірити якість та обсяг виконаної студентами роботи, її відповідність вибраній темі;

3) брати участь у попередньому захисті проекту на засіданні кафедри, бути присутнім та брати участь в обговоренні проекту під час його захисту перед ДЕК (відгук керівника).

Студент та керівник керуються у своїй роботі вимогами методики проектування та цими методичними вказівками, а також завданнями щодо творчих рішень проектних завдань.

***

Під час підготовки кваліфікаційного дипломного проекту „спеціаліста” з образотворчого мистецтва студенти використовують ту ж саму методику виконання, яку застосовували виконуючи курсову роботу, але спрямовану на дослідження об'єктів вищого рівня складності та на вирішення завдань і проблем сучасного життя.

Методичні рекомендації, незалежно від конкретної теми дипломного проекту, мають бути основою для розробки кваліфікаційної роботи спеціаліста з усіма її складовими. Таким чином, методика проектування передбачає наступне:

1) *передпроектне дослідження* проблеми відповідно до вимог пізнання об'єкта та завданням на проектування (літературний пошук, вивчення історії формотворення, дослідження аналогів та прототипів, ринкової ситуації тощо);

2) складання технічного завдання (*завдання на розробку*);

3) *виконання аналізу* аналогів і прототипів;

4) *формулювання концепції* власного бачення виконання дипломної роботи;

5) *підготовка проектних ескізів*, начерків, концептуальних рішень тощо;

6) *остаточне формулювання* проектного завдання (декількома фразами);

7) *вибір варіантів* виконання творчої художньо-мистецької роботи (живопис, скульптура тощо);

8) *остаточне узгодження* творчої художньо-мистецької роботи (живопис, скульптура тощо);

9) *підготовка демонстраційної графіки*;

10) *підготовка пояснювальної записки* до виконання дипломного проекту;

11) *підготовка творчої частини* проекту;

12) *погодження всіх матеріалів* проектування з керівником та *підготовка до захисту*.

Випускна кваліфікаційна робота має за мету продемонструвати професійну підготовку студентів, яка є адекватною до вимог випускників рівня „спеціаліст”. Завданням випускної кваліфікаційної роботи є практична реалізація навиків і вмінь під час розробки конкретної теми дизайн-проекту і художньої роботи в матеріалі. Кваліфікаційна робота виконується за програмою комплексного проекту, що обумовлено навчальним планом. У випускній роботі „спеціаліста” повинні знайти відображення знання суміжних дисциплін з „Образотворчого мистецтва”, „Художньо-декоративного оздоблення інтер'єру”, „Історії і теорії мистецтв”, „Архітектури і мистецтва регіонів” та ін., уміння використовувати і спрямовувати їх на практичне вирішення завдань.

Тематика випускної кваліфікаційної роботи повинна бути спрямована на якомога повну демонстрацію студентами володіння професійними методами і практичними навиками. Тема повинна бути актуальною, соціально спрямованою і відповідати завданням реального творчого процесу, а також враховувати ступінь професійної освіти і відображати обрану спеціальність відповідно до профілю кафедри, що готує до випуску студентів.

1. ХУДОЖНЬО-ДЕКОРАТИВНЕ ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ: ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Спеціалізація „Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру”, яку опановують студенти V курсу архітектурного факультету спеціальності 7.0202501 „Образотворче мистецтво”, базується на бакалавраті напряму 6.020205 „Образотворче мистецтво”. Теоретичні основи художньо-декоративного оздоблення інтер'єру з наступним виходом на прийоми

архітектурної композиції тісно пов'язані з формуванням інтер'єру як комплексним середовищем інтер'єру, його дизайном, дизайн-проекуванням та іншими художніми дисциплінами, що складають основу підготовки митця у галузі образотворчого мистецтва.

Навчання з художньо-декоративного оздоблення інтер'єру проводиться на V курсі впродовж 9 і 10 семестрів і складається з таких етапів:

- 1) отримання знань з основ теорії та історії художньо-декоративного оздоблення інтер'єру;
- 2) вивчення історії формування інтер'єрного рішення приміщень різних типів і видів;
- 3) оформлення графічних та макетних робіт і виготовлення проекту.

Контроль отриманих знань студентами здійснюється під час проведення модульних та підсумкових контролів, а його рейтингова оцінка встановлюється відповідно до „Положення про кредитно-модульну організацію навчального процесу в університеті”.

Студенти **повинні вміти**: самостійно створювати дизайн-концепцію об'єкта проектування; аналізувати передпроекту ситуацію; проводити дослідження та аналіз аналогів; знаходити свій особистий творчий підхід до вирішення завдання; самостійно вибирати, в залежності від вимог, конкретні проектні ситуації, найбільш ефективні методи розкриття художнього образу інтер'єру, згідно з використанням матеріалів та композиційних засобів; використовувати оздоблювальні матеріали у функціональному, конструктивному, фінансовому та декоративному відношенні; аналізувати композиційне рішення, єдність характеру всіх елементів дизайну, відповідність стильовій спрямованості та художнього образу; самостійно виконувати роботу та презентаційну документацію: креслення, клаузуру, макет (модель); застосовувати метод роботи з науковою літературою (збирання, вивчення, викладання інформації про предмет вивчення).

Окрім того, студенти випускного курсу **повинні знати**: методи пошуку ідей щодо вирішення художньо-естетичного образу інтер'єру; основні особливості композиційного формування інтер'єру; основні архітектурні стилі різних історичних періодів та відповідно – характер формування інтер'єрів; професійну термінологію, яка застосовується у процесі діяльності; основні функціонально-технологічні фактори організації середовища приміщень; перелік оздоблювальних матеріалів та

їх основні якості; методи пошуку ідей щодо вирішення художнього образу інтер'єру; основні особливості композиційного формування інтер'єру; зміст професійних понять „художнє оздоблення інтер'єру”, „об'ємно-просторова композиція”, „стиль”, „засоби композиції”, „колористика”, „меблі”, „інтер'єрний стиль”; послідовність та зміст етапів виконання практичних завдань та курсових робіт з дисципліни.

1.1. Програма навчальної дисципліни „художньо-декоративне оздоблення інтер'єру”

Модуль 1. Історія та теоретичні основи художньо-декоративного оздоблення інтер'єру

Змістовий модуль 1. Аналіз історії та динаміки розвитку художньо-декоративного оздоблення інтер'єру та розробка ескізу.

Тема 1. Збір матеріалів, реферат.

Тема 2. Ескізи деталей художньо-декоративного оздоблення інтер'єру.

Змістовий модуль 2. Клаузура художньо-естетичних образів інтер'єрів громадських та житлових споруд історичних епох.

Тема 1. Клаузура художньо-естетичних образів інтер'єрів історичних епох.

Тема 2. Клаузура творчих інтерпретацій художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів історичних споруд.

Модуль 2. Сучасні стилі та тенденції в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру

Змістовий модуль 1. Аналіз сучасних тенденцій з художньо-декоративного оздоблення інтер'єру та розробка ескізу.

Тема 1. Збір матеріалу і реферат.

Тема 2. Ескізи деталей художньо-декоративного оздоблення сучасного інтер'єру.

Змістовий модуль 2. Ескіз-ідеї сучасних інтер'єрів.

Тема 1. Клаузура художньо-естетичних образів сучасних інтер'єрів.

Тема 2. Ескіз-пропозиції творчих інтерпретацій історичної стилістики в сучасному інтер'єрі.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
Л		П	Лаб	ІРК	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1. Історія та теоретичні основи художньо-декоративного оздоблення інтер'єру						
Змістовий модуль 1. Аналіз історії та динаміки розвитку художньо-декоративного оздоблення інтер'єру та розробка ескізу						
<i>Тема 1.</i> Збір матеріалів, семінар, реферат	14	4	6	-	-	4
<i>Тема 2.</i> Ескізи деталей художньо-декоративного оздоблення інтер'єру	10	2	6	-	-	2
Разом за змістовим модулем 1	24	14	10	-	-	6
Змістовий модуль 2. Клаузура художньо-естетичних образів інтер'єрів історичних епох						
<i>Тема 1.</i> Клаузура художньо-естетичних образів інтер'єрів історичних епох	12	2	4	-	-	6
<i>Тема 2.</i> Клаузура творчих інтерпретацій художньо-декор, оздоблення інтер'єрів історичних споруд	12	2	4	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	24	24	24	-	-	12
Усього годин	48	24	24	-	-	20
Модуль 2. Сучасні стилі та тенденції в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру						
Змістовий модуль 1. Аналіз сучасних тенденцій з художньо-декоративного оздоблення інтер'єру та розробка ескізу						
<i>Тема 1.</i> Збір матеріалу, семінар, реферат	12	4	4	-	-	4
<i>Тема 2.</i> Ескізи деталей художньо-декоративного оздоблення сучасного інтер'єру	10	4	4	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1	22	4	10	-	-	8
Змістовий модуль 2. Ескіз-ідеї сучасних інтер'єрів						
<i>Тема 1.</i> Клаузура художньо-естетичних образів сучасних інтер'єрів.	11	2	5	-	-	6
<i>Тема 2.</i> Ескіз-пропозиції творчих інтерпретацій історичної стилістики в сучасному інтер'єрі	12	2	6	-	-	6

Разом за змістовим модулем 2	23	4	11	-	-	12
Усього годин	65	4	21	-	-	20

Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. Історія та теоретичні основи художньо-декоративного оздоблення інтер'єру	
1	Семінар за матеріалами реферату	2
2	Ескізи деталей оздоблення інтер'єру	6
3	Клаузура історичної архітектури	4
4	Клаузура історичного інтер'єру	6
5	Ескіз-пропозиція творчих інтерпретацій історичного інтер'єру	6
	Разом:	24
	Модуль 2. Сучасні стилі та тенденції в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру	
1	Семінар за матеріалами реферату	2
2	Ескізи деталей оздоблення сучасного інтер'єру	6
3	Клаузура сучасної архітектури	4
4	Клаузура сучасного інтер'єру	6
5	Ескіз-пропозиція творчих інтерпретацій сучасного інтер'єру.	6
	Разом	24

Проведення семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. Історія та теоретичні основи художньо-декоративного оздоблення інтер'єру	
1	Семінар за матеріалами реферату	2
2	Ескізи деталей оздоблення інтер'єру	6
3	Клаузура історичної архітектури	4
4	Клаузура історичного інтер'єру	6
5	Ескіз-пропозиція творчих інтерпретацій історичного інтер'єру	6
	Разом:	24
	Модуль 2. Сучасні стилі та тенденції в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру	
1	Семінар за матеріалами реферату	2
2	Ескізи деталей оздоблення сучасного інтер'єру	6
3	Клаузура сучасної архітектури	4
4	Клаузура сучасного інтер'єру	6
5	Ескіз-пропозиція творчих інтерпретацій сучасного інтер'єру	6
	Разом	24

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 1. Історія та теоретичні основи художньо-декоративного оздоблення інтер'єру	
1	Збір матеріалу і написання реферату	4
2	Розробка ескіз-ідеї історичного інтер'єру	4
3	Опрацювання деталей інтер'єру	4
4	Опрацювання чистового варіанту	6

	Разом	18
--	-------	----

№	Назва теми	Кількість годин
	Модуль 2. Сучасні стилі та тенденції в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру	
1	Збір матеріалу і написання реферату	4
2	Розробка ескіз-ідеї сучасного інтер'єру	4
3	Опрацювання деталей інтер'єру	4
4	Опрацювання чистового варіанту	6
	Разом	18

Індивідуальні завдання

№	Назва теми	Кількість годин
1	Курсова робота Художньо-декоративне оздоблення інтер'єрів громадських та житлових споруд – курсова робота, I модуль	20
	Разом	20

У курсовій роботі з індивідуальним ескізним дизайн-проекуванням за певною темою необхідно відобразити інтер'єр як організацію середовища за естетичними закономірностями архітектурної форми, що сприймається зсередини з диференційованим поняттям „інтер'єр”, пов'язаним з типом архітектурного об'єкта. Характер творчої роботи ескіз-проекування або макетування інтер'єрного простору вимагає наявності специфічних знань, зокрема більш витонченого розуміння ролі форми, пластики, освітлення, кольору, текстури, фактури матеріалу, меблювання, системи візуальної інформації та її елементів тощо.

1.2. Тематика курсових робіт

1. Техніка палеолітичного мистецтва в печерних інтер'єрах та його тематика.
2. Готичне мистецтво: основні етапи розвитку готичного мистецтва як одного з напрямлень у світовому мистецтві.
3. Виникнення мистецтва і процес еволюції людини.
4. Художнє декоративно-прикладне мистецтво арабських народів.
5. „Японський стиль” в сучасному інтер'єрі.
6. Постмодернізм як художній авангард Західного мистецтва.
7. Художнє мистецтво інформаційного простору.
8. Мистецтво і цивілізація XX ст.
9. Тема еросу в сучасному мистецтві.

10. Культура „скандалу” в сучасному мистецтві.
11. Поняття „східний стиль” в європейській культурі.
12. Мистецтво „індустріальної епохи” як утвердження ліберальних цінностей.
13. Стилі інтер’єру та їх колористика.
14. Біонічні форми у створенні предметного середовища інтер’єрів.
15. Інтер’єр будинку як прояв особистісних якостей господаря.
16. Мода як феномен культури.
17. Фотографія як стиль мистецтва.
18. Джованні Лоренцо Берніні – творець італійського бароко.
19. Стиль „модерн” та його вплив на всі види художньої діяльності на початку ХХ ст.
20. Мінімалізм в сучасному інтер’єрі.
21. Модерн і постмодерн.
22. Стиль арт-деко в дизайні 20-х років ХХ ст.
23. „Мемфіс” – стиль дизайну 1980-х років.
24. Культура дизайну в сучасному мистецтві України та Росії.
25. „Баугауз” як засновник сучасного формоутворення в дизайні.
26. Мистецькі стилі як естетичний феномен.
27. Бідне мистецтво (арте-повера) у сучасному дизайні Італії.
28. Мистецтво графіті – як акція протесту в урбаністичному середовищі.
29. Графіті як особливий вид міського „андеграундового” мистецтва.
30. Мистецтво орігамі в сучасному дизайні.
31. Паперові та картонні макети як твори декоративно-прикладного мистецтва.
32. Картина в інтер’єрі квартири як елемент естетичного смаку.
33. Цілісність стилістичного образу як основна складова інтер’єру робочого кабінету.

1.3. Перелік екзаменаційних питань

1. Принципи формування архітектури храмів Стародавнього Єгипту. Архітектурні комплекси храмів Сонця Не-Усер-Ре в Абусирі та Амона-Ра у Карнаці.
2. Характерні особливості палацової архітектури Стародавнього Єгипту. Типологія єгипетських колон.

3. Варіації єгипетських мотивів у меблях. Сучасний інтер'єр у єгипетському виконанні: принципи та характерні особливості оздоблення.
4. Інтер'єри Егейського світу часів Стародавньої Греції.
5. Культовий інтер'єр Стародавньої Греції. Афінський Акрополь.
6. Світський, громадський і житловий інтер'єри Стародавньої Греції.
7. Грецькі меблі.
8. Культовий інтер'єр Стародавнього Риму.
9. Світський та громадський інтер'єр Стародавнього Риму.
10. Римський житловий інтер'єр.
11. Римські меблі та їх характерні особливості.
12. Семантика культових інтер'єрів Візантії.
13. Візантійські інтер'єри: „вишуканість” та „витонченість” їх декорування. Візантійські меблі.
14. Романські культові та світські інтер'єри та їх еволюція.
15. Середньовічні світські інтер'єри та система їх виконання. Романські меблі.
16. Готичний культовий інтер'єр як вияв „нового синтезованого розуміння всесвіту”, втіленого у конструкторсько-художній системі з передовими інженерними та естетичними елементами.
17. Нові типи споруд в готичний період Середньовіччя та характерні особливості формування світських і житлових інтер'єрів. Готичні меблі.
18. Тема вченості і синтезу мистецтв в культових інтер'єрах епохи Ренесансу. Собор Св. Петра у Римі.
19. Композиційно-художні досягнення у формуванні житлових інтер'єрів епохи Відродження. Меблі.
20. Перші громадські та адміністративні споруди в епоху Ренесанса та характерні особливості їх інтер'єрів. Меблі.
21. Багатоцентричність композиційних схем барокових храмів та характерні особливості їх інтер'єрів.
22. Характерні особливості палацових інтер'єрів барокової архітектури. Творчі досягнення Шарля-Лебрена в художньо-декоративному оздобленні інтер'єрів Версаля.
23. Дух витонченості та інтимності в інтер'єрах і меблях епохи бароко. Перші королівські ремісничі мануфактури та меблеві гарнітури в стилі бароко і рококо.
24. Ампір в інтер'єрах та меблях та передумови виникнення цього стилю.

25. Культовий інтер'єр періоду епохи Класицизму.
26. Нові типи громадських споруд та житлових будівель Класицизму і характерні особливості формування їх інтер'єрів. Класичні меблі.
27. Бідермайер – останній стиль у продовженні класичної лінії розвитку інтер'єру.
28. Еклектика та історизм в житлових інтер'єрах середини ХІХ століття. Уільям Морріс як засновник відродження ручного ремесла „Мистецтво і ремесла”.
29. Нові тенденції у формуванні інтер'єрів громадських та світських інтер'єрів другої половини ХІХ століття. Скло, сталь, залізобетон.
30. Передумови виникнення стилю модерн в європейській архітектурі. Основні напрямлення в модерному мистецтві.
31. Віденський „Сецесіон” та творчість Отто Вагнера і перших сецесіоністів. Їх досягнення у формуванні світських та громадських інтер'єрів. Меблі у стилі модерн.
32. Пошуки національно-романтичних варіантів стилю модерн. Творчість архітекторів М. Городецького та В. Кричевського.
33. Раціональний підхід та функціональність – основний принцип формування інтер'єрів у стилі модерн. Творчість Гюстава Клімта.
34. Ремісничі меблеві майстерні Коломана Мозера та Йозефа Гофмана. Їх роль у формуванні модернових інтер'єрів початку ХХ ст.
35. „Антиорнаменталізм” у творчості віденського архітектора Адольфа Лооса та його неокласичні варіанти пізнього модерну у формуванні світських та житлових інтер'єрів початку ХХ століття.
36. Міхаель Тонет – засновник меблевої фабрики. „Віденський стілець” у перших віденських кав'ярнях.
37. Характерні особливості декоративності інтер'єрів у стилі арт-деко. „Павільйон колекціонера” меблевого дизайнера Рюльманна.
38. „Стрімлайн” декорування американського „зіркового” арт-деко і його течії.
39. „Модернізм” і передумови його виникнення. „Франкфуртська кухня” архітектора Грете Шютте-Ліхоцькі (1927 р.) та характерні особливості її інтер'єру.
40. Школа „Баухаус” – центр передового дизайну 1920 – 1930-х років. Вальтер Гропіус і його послідовники.

41. „Інтернаціональний стиль” у формуванні інтер’єрів архітектури ХХ століття. Творчі досягнення класика „інтернаціонального стилю” Людвіга Міс Ван дер Рое.

42. Архітектура Ле Корбузьє. Концепція житлового будинку як „машини для житла” та революційні перевтілення інтер’єрів залізобетонної архітектури.

43. Дизайн житлових будинків інтернаціональної архітектури Френка Ллойда Райта. Американська школа „органічної архітектури”.

44. Принципи архітектурного конструктивізму радянської архітектури та перші будинки-комуни зі спальною кабіною 6 м². Характерні особливості інтер’єрів перших станцій Московського метрополітену.

45. „Неофункціоналізм” європейської архітектури післявоєнних 1950 – 1960-х років та характерні особливості житлових інтер’єрів. Художньо-естетичний образ декору інтер’єрів Київського метрополітену.

46. „Постмодерн” 1970-1990 років як початок виникнення поп-культури і радикальних течій дизайну. Сильові напрямлення.

47. „Деконструктивізм” 1980-1990-х років як маніфест „деконструктивної” впорядкованості безладу в архітектурі й інтер’єрі.

48. Сучасні напрямлення декору інтер’єрів: стиль „лофт”, „кантрі”, „мінімалізм”, „фло-маркет”, „японський стиль” та ін.

До екзамену необхідно приготувати практичну роботу у вигляді клаузурної справи (стилізованого інтер’єру за вибором студента).

Для успішного складання екзамену необхідно відвідувати музеї Києва, зокрема Софії Київської, Державний національний заповідник „Києво-Печерської лаври”, музей Т.Г. Шевченка, Мистецький центр В. Пінчука, Український Національний Дім та ін. Також необхідно володіти знаннями щодо різноманітних зібрань меблів та декоративно-прикладного мистецтва відомих музеїв світу.

2. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ СПЕЦІАЛІСТА

На рівні спеціаліста об’єктами проектування завдання ускладнюється відповідно до стильового проектування. Виконується графічна частина, представлена на планшетах, або виконується макет всього об’єкта проектування чи найхарактерніша за стильовими ознаками

частина. Спеціаліст повинен вирішувати складні проектні завдання, пов'язані з проектуванням ансамблів та середовищем життєдіяльності.

Пошук проблеми може бути пов'язаний з інтересами „Виробника” або „Замовника”. Кожна проблема має теоретичну підоснову, яку студент повинен вивчити й обґрунтувати, а потім практично вирішити. Результатом визначеності в Проблемі є попереднє формулювання теми (напрямку дослідження) та її обґрунтування. Коли пошук теми завершено, студент вивчає літературні джерела, збирає копії аналогів, формує список відповідних літературних джерел, вивчає аналоги і прототипи, зразки, ринок тощо. Проводить відповідні дизайн-аналізи, готує технічне завдання на виготовлення проектної розробки (разом із „Замовником” або самостійно).

Дослідження проблеми передбачає її формулювання, а на цій основі – **формулювання мети** дослідження і проектування, **методів, завдань та процедур**, що складає частину тексту Вступу у Пояснювальній записці (див. дод. 2).

Концепцію проектування складають перед початком ескізного проектування об'єкта. У концепції **обґрунтовують наміри** щодо конкретної проектної розробки. Аналоги і прототипи вивчають залежно від об'єкта проектування. При цьому вивчають загальний вигляд об'єкта дослідження, осмислюють і обґрунтовують його об'ємно-просторову структуру (композицію, композиційні зв'язки вузлів, зон), виконують ергономічний опис всіх позитивних якостей проектованого об'єкта, характерних ознак форми, новизну композиційних елементів обґрунтовують відповідно з утилітарно-естетичною діяльністю, потребами часу (моду, попитом на ринку, тенденціями становлення ринку та особливостями споживання даних об'єктів тощо).

Після вирішення передпроектних завдань, виконується ескізне проектування власного об'єкта, створюється альбом пошукових ескізів, а також комплектується альбом фоторепродукцій та ксерокопій за результатами вивчення аналогів та прототипів.

Графічний пошук рішень студенти виконують оригінальними техніками та застосовують комп'ютерне проектування і комп'ютерну графіку. Особливу увагу звертають на шрифтове оформлення проектної пропозиції, передачу креслень, зображень у різних видах, розгортках, перерізах тощо та на загальну стилістику подачі матеріалів графічної частини проекту, за якими, переважно, відбувається оцінювання вмінь „спеціаліста” представляти проектні рішення.

2.1. Стадії виконання дипломного проекту

Немає чіткого розмежування стадій проектування, бо воно може відбуватися у різних умовах: як продовження курсової роботи, як самостійний пошук нового рішення, як паралельна розробка проекту з іншими учасниками проектування тощо. Тому деякі процедури проектування можуть повторюватися на різних етапах або пропускатися.

Перша стадія

Передусім вивчається проектна ситуація, осмислюється результат збору інформації (у т.ч. за літературними джерелами), вивчається можливість продовження теми курсової роботи або приймається рішення щодо вибору нової теми проектування, якщо вона є реальним замовленням чи темою, вибраною студентом за власними інтересами і бажаннями.

Студент вивчає завдання за напрямом проектування, складене разом із керівником і затверджене завідувачем кафедри, планує і розписує свій час за календарем (складає власний потижневий календар стадій виконання проектної пропозиції).

За результатами вивчення обраної теми студент складає „Вступ” Пояснювальної записки – викладає історію питання, його місце серед інших завдань сучасності, формулює споживчі потреби, що викликали необхідність проектування, мету, проблему та об’єкт дослідження, його завдання й методи. Далі дипломант узгоджує всі дані та документи з керівником і готує складові диплому – демонстраційну графіку, пояснювальну записку, художню роботу або макет, додатки до пояснювальної записки тощо.

На цьому етапі необхідно потурбуватися, щоб тема дипломної проектної пропозиції пройшла затвердження у завідуючого кафедрою й була зафіксована у Наказі на виконання дипломної роботи. Неузгоджена й незатверджена Наказом тема не дає права на допуск студента до захисту дипломної роботи. Відповідно з Положенням такий студент має право повторного захисту (при виконанні всіх умов ДР) через рік-два.

Друга стадія

Проведене під час навчання і практичних практик літературне та реальне дослідження проблеми на другій стадії проектування може бути розширене і повинно завершитися складанням остаточного списку літературних джерел.

Студент-дипломант на цьому етапі впорядковує альбом ескізів і копій аналогів та прототипів, альбом ескізів власних проектних ідей, придатних до впровадження, довершує складені під час практики аналізи аналогів та прототипів (функціональний, конструктивно-технологічний, ергономічний, графічний, композиційний, художньо-образний) з посиланням на конкретні рисунки з Додатків чи на розміщені в тексті, уточнює концепцію формотворення власного об'єкта проектування й формує відповідні розділи Пояснювальної записки.

Третя стадія

Готуючи дипломний проект, студент розробляє пошукові ескізи на основі вибраного прототипу, проводить порівняльний аналіз (за факторами) власних варіантів рішення з прототипом, формулює художньо-графічну пропозицію та концепцію формотворення майбутнього проекту.

Четверта стадія

Студент переводить обрану й затверджену ідею-ескіз майбутнього проектного рішення у потрібний масштаб, враховує зауваження керівника та кафедри, проводить пошук засобів художньої виразності, виконує художню роботу і макет (за бажанням), готує необхідні креслення і графічну подачу ідей на планшетах чи аркушах паперу (картону) та в папці, виконує комп'ютерне проектування, опрацьовує розділи пояснювальної записки. Цей етап завершується другим переглядом на кафедрі та допуском, або не допуском дипломанта до захисту.

П'ята стадія

Підготовка до захисту і захист дипломного проекту на засіданні ДЕК (Державної екзаменаційної комісії).

У процесі підготовки до захисту студент турбується стосовно рецензування роботи, відгуку керівника, віддає в оправу текст і додатки, оформлює на відповідному рівні художню роботу і макет (за бажанням), складає текст виступу, орієнтуючись на 10-15 хв. Узгоджує виступ з керівником, продумує експозицію графічних планшетів, художньої роботи, демонстрацією аудіовізуальних носіїв, порядок захисту тощо.

2.2. Вимоги до оформлення документів дипломного проекту

Рекомендовані складові елементи і розділи „Пояснювальної записки” до проекту

Рекомендованими складовими частинами і розділами „Пояснювальної записки” до проекту є:

Анотація.

ЗМІСТ.

Завдання проектування.

Технічне завдання на розробку проекту.

ВСТУП.

РОЗДІЛ I. Аналіз аналогів і прототипів (виконується відповідно до схем, враховуючи спеціалізацію). Відповідно виділяються підрозділи:

1.1. Художньо-графічний аналіз.

1.2. Художньо-конструкторський аналіз.

1.3. Ергономічний аналіз.

1.4. Художньо-композиційний аналіз.

1.5. Художньо-образний аналіз.

РОЗДІЛ 2. Концепція організації інтер'єру.

РОЗДІЛ 3. Художня робота (обґрунтування пропозиції з посиланнями на зображення планшетів та ескізна подача еволюції виконання творчої роботи згідно з концепцією організації інтер'єру).

РОЗДІЛ 4. Опис об'єкта проектування (*залежно від напрямку спеціалізації*).

Обов'язковими є такі підрозділи:

4.1. Складові частини об'єкта проектування.

4.2. Системно-функціональний аналіз.

4.3. Ергономічний аналіз.

4.4. Художньо-композиційний аналіз.

4.5. Художньо-образний аналіз.

4.6. Порівняльний аналіз проєктованого об'єкта з прототипами.

РОЗДІЛ 5. Охорона праці і техніка безпеки.

РОЗДІЛ 6. Економічна ефективність розробки.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

ДОДАТКИ:

1. Альбом ескізів аналогів і прототипів, їх копій (*обов'язково атрибутованих*).

2. Альбом пошукових ескізів з виконання творчої роботи – авторських рішень.

3. Інші матеріали допроектного дослідження, зокрема виконаного макету.

Вимоги до окремих структурних елементів записки в цілому

Пояснювальну записку обсягом 30-50 сторінок (для проекту спеціаліста) машинописних сторінок стандартних аркушів формату А4 доповнюють Додатками, переплітають та оформляють згідно з Державним стандартом. Додатки можуть бути оформлені при потребі в окремій папці.

Титульний аркуш

Титульний аркуш виконують згідно з загальноприйнятими вимогами.

Анотація

Анотація призначена для ознайомлення з проектом. Вона повинна бути стислою, інформативною та містити відомості, які дозволяють зрозуміти суть роботи. Обсяг анотації 1/2 - 2/3 сторінки формату А4.

Зміст

Зміст розташовується безпосередньо після анотації і починається з нової сторінки. До змісту включають: вступ, послідовно перелічені назви усіх розділів, підрозділів і підпунктів (якщо вони мають заголовки) суті проекту. Висновки, перелік посилань, назви додатків і номери сторінок, які містять початок матеріалу. У змісті можуть бути перелічені номери та назви ілюстрацій і таблиць із зазначенням сторінок, на яких вони вміщені.

Вступ

У вступі коротко викладають:

- обґрунтування проблеми, об'єкта, мети, завдань дослідження і проектування;
- аналіз стану споживання на ринку в даний час;
- практично розв'язані задачі, прогалини знань, що існують у даній галузі;
- провідні митці, фірми та провідні вчені і фахівці даної галузі;
- світові тенденції розв'язання поставлених завдань;
- актуальність даної роботи та підстави для її виконання;
- можливе застосування проекту.

Вступ розташовують на окремій сторінці.

Дизайн-аналізи аналогів і прототипів

Виконують на основі рисунків, фотографій, ксерокопій і схем, які подають у тексті, або у додатках, відповідно нумерують та посилаються на

ці номери. У тексті рисунки подаються з підписами (наприклад, *рис. 1. Інтер'єр вітальні житлової квартири; Рис. 2. План 1-го поверху садиби*), а в додатках підписами є або *Додаток 1, 2* тощо, або продовжена з тексту нумерація рисунків, наприклад, *рис. 18, рис. 36* тощо.

Висновки

Висновки вміщують безпосередньо після викладення суті проекту, починаючи з нової сторінки.

У висновках наводять оцінку одержаних результатів роботи (негативних також) з урахуванням тенденцій вирішення поставленої задачі, можливі галузі використання результатів роботи, її наукову, соціальну і художньо-естетичну цінність. Текст висновків може поділятися на пункти 1,2,3 тощо.

Література та джерела

Перелік за номерами наводять у кінці тексту пояснювальної записки, починаючи з нової сторінки. У відповідних місцях тексту повинні бути посилання на ці номери й відповідно цитовані сторінки.

Бібліографічні описи у переліку посилань подають у порядку, за якими вони згадуються в тексті, або в алфавітному порядку. Кращим є алфавітний порядок.

Бібліографічні описи посилань наводять відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи.

Приклади оформлення літератури:

1. *Біленкова С.В.* Архітектура Чернівців XIX – першої половини XX століття. – Чернівці, 2009.

2. *Ежов В.И.* Эскизная графика архитектора: Архитектурная композиция. Эскизное проектирование. Природная и городская среда (Альбом-монография). – К.: Информ.-издат. центр „СИМВОЛ-Т”, 2003.

3. *Історія української архітектури / Ю.С. Асєєв, В.В. Вечерський, О.М. Годованюк та ін.; за заг. ред. В.І. Тимофієнка.* – К.: Техніка, 2003.

4. *Тимофієно В.* Нариси всесвітньої історії архітектури: 4 т. / за ред. В. Єжова. – Т.1: Архітектура Стародавнього світу. – Кн.1. – К.: КНУБА, 2000.

5. *Українське мистецтвознавство: матеріали, дослідження, рецензії.* Зб. наук. праць. Вип. 10 / гол. ред. Г. Скрипник; НАНУ, ІМФЕ ім. М.Т. Рильського. – К., 2010.

6. *Дизайн: иллюстрированный словарь-справочник* / под общ. ред. Минервина и В.Шимко. – М.: Архитектура, 2004.

7. *Джон Пайл. Дизайн интерьеров. 600 лет истории* / пер. с англ. О. Сергеевой. – М.: Астрель, 2007.

Посилання на літературу виконують у квадратних дужках, наприклад: [1, с. 65], [3, с. 60].

Додатки

У додатках вміщують матеріал, який є необхідним для повноти записки, але включення якого до її основної частини може змінити впорядкування і логічне уявлення про роботу. У додатки можуть бути внесені:

- додаткові ілюстрації або таблиці;
- матеріали, які через специфіку викладання або форму подання не можуть бути включені до основної частини (оригінали фотографій, ксерокопії, розрахунки, протоколи випробувань, інструкції, методики, опис авторських комп'ютерних програм та ін.);
- додатковий перелік джерел, на які не було посилань у записці.

Додатки оформляються як продовження записки – на її наступних сторінках, які нумерують, підписують назви додатків і подають на них посилання у тексті. Безпосередньо перед додатками вміщують аркуш, на якому посередині пишуть (друкують) слово „Додаток” („Додатки”), праворуч у верхньому куті проставляють порядковий номер сторінки.

Кожний додаток (якщо їх кілька) починають з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, написаний (надрукований) вгорі малими літерами (крім першої великої) симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово „Додаток___” і велика літера, що його позначає. Додатки також можна позначати послідовно літерами української абетки, за винятком літер „Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь” (наприклад: *додаток А, додаток Б*). Один додаток позначається як *додаток А*. Додатки повинні мати спільну з рештою записки наскрізну нумерацію сторінок.

Вимоги до комплексної записки

Пояснювальна записка переплітається у тверду палітурну обкладинку. Будь-які надписи на лицевій (першій) сторінці обкладинки не допускаються. Перед титульним аркушем записки і після додатків необхідно вкласти по одному чистому аркушу формату А4.

На другу (внутрішню) сторінку обкладинки записки наклеюють два конверти для зберігання рецензії на дипломний проект і відгук керівника. Записку оформляють на аркушах без рамок.

Загальні вимоги

Залежно від особливостей і змісту записку складають у вигляді тексту, ілюстрацій, таблиць або їх поєднань.

Записку оформлюють на аркушах формату А4 (210x297 мм). За необхідності допускається використання аркушів формату А3 (297x420мм). Виклад матеріалу необхідно робити у неозначеній формі дієслова. Текст записки пишуть або чітким розбірливим почерком, чорнилом (кульковою, капілярною ручкою) чорного, синього або фіолетового кольору на одній сторінці аркуша паперу або машинним (за допомогою комп'ютерної техніки) способом.

За машинного способу виконання записку друкують через півтора інтервали з розрахунку не більше 40 рядків на сторінці за умови рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менше 1,8 мм. У разі оформлення рукописним способом віддаленість між рядками має бути однаковою – 8-10 мм.

Текст записки слід розміщувати на сторінці, дотримуючись таких розмірів берегів: верхній, лівий і нижній – не менше 20 мм, правий – не менше 10 мм.

Під час виконання записки необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості зображення. Всі лінії, літери, цифри і знаки повинні бути одного кольору впродовж усього тексту. Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці, або між рядками виправленого зображення. Прізвища, назви установ, організацій, фірм та інші власні назви у записці наводять мовою оригіналу. Допускається транслітерувати власні назви організацій у перекладі на мову записки, додаючи (при першій згадці) назву в оригіналі.

Скорочення слів і словосполучень у записці – відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. Структурні елементи „Завдання на дипломний проект”, „Анотація”, „Зміст”, „Вступ”, „Висновки”, „Перелік посилань”, „Додатки” не нумерують, а їх назви правлять за заголовки структурних елементів. Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Пункти, підпункти можуть мати заголовки. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів записки слід починати з абзацного

відступу і писати (друкувати) маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту записки і дорівнювати п'яти знакам. Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовку розділу не допускається. Відстань між заголовками і подальшим чи попереднім текстом має бути:

- за машинописного способу – не менше трьох інтервалів;
- за машинного чи рукописного способу – не менше двох рядків.

Відстань між основами рядків заголовку, а також між двома заголовками приймають такою, як у тексті.

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту. Оформлення тексту, ілюстрацій і таблиць за машинного способу їх виконання повинно відповідати вимогам цих вказівок з урахуванням можливостей комп'ютерної техніки.

Нумерація

Сторінки записки належить нумерувати арабськими цифрами, дотримуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляють внизу по центру сторінки. Нумерацію сторінок починають рахувати з титульного аркуша, але на всіх аркушах, що передають структурному елементу „Вступ”, цифри сторінок не проставляються. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації записки.

Розділи, підрозділи, пункти, підпункти

Розділи, підрозділи, пункти і підпункти записки нумеруються арабськими цифрами. Розділи записки повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення її суті і позначатися арабськими цифрами без крапки, наприклад: 1, 2, 3, 4 і т.д. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремленого крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад: 1.1, 1.2, 1.3 і т.д. Пункти повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу, або підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу і порядкового номера пункту або номера розділу, порядкового номера підрозділу та порядкового номера пункту, відокремленого крапками. Після номера пункту крапку не ставлять, наприклад: 1.1, 1.2 або 1.1.1 або 1.1.2 і т.д.

Якщо текст поділяється тільки на пункти, їх слід нумерувати, за винятком додатків, порядковими номерами. Номер підпункту складається з номера розділу, порядкового номера підпункту, відокремлених крапками, наприклад: 1.1.1.1, 1.1.1.2, 1.1.1.3 і т.д.

Якщо розділ, не маючи підрозділів, поділяється на пункти, номер підпункту складається з номера розділу, порядкового номера пункту і порядкового номера підпункту, відокремлених крапками, наприклад: 1.1.3, 1.2.1 і т.д. Після номера підпункту крапки не ставлять. Якщо розділ або підрозділ складається з одного пункту, або пункт складається з одного підпункту, його не нумерують.

Ілюстрації

Ілюстрації (креслення, рисунки, копії, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) слід розміщувати в записці безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання в записці.

Креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, розміщені в записці, мають відповідати вимогам стандартів. Ілюстрації можуть мати назву, яку розміщують безпосередньо під нею. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (під рисунковий текст). Ілюстрацію позначають скорочено словом „Рис.____”, наприклад: „Рис. 3.1. Схема розміщення”. Ілюстративні зображення належить нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках, якщо вони називаються Додаток 1.2... тощо. Цифровий матеріал, як правило, оформляють у вигляді таблиць.

Таблиця _____
(номер) (назва таблиці)

Таблицю розташовують безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання у тексті записки. Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з порядкового номера. Вона може мати назву, яку пишуть (друкують) малими літерами (крім першої великої) і вміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під одною або поруч, чи переносять частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи у

кожній частині таблиці її головку і боковик. Під час поділу таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Слово „Таблиця____” вказують один раз зліва над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: „Продовження таблиці____” із зазначенням номера таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – малої, якщо вони складають одне речення із заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків і підзаголовків таблиці крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф вказують в однині. Інші вимоги щодо виконання таблиць – відповідно до чинних стандартів на технічну документацію.

Переліки

Переліки, за потреби, можуть бути наведені всередині пунктів або підпунктів. Перед переліком ставлять двокрапку. Перед кожною пропозицією переліку належить ставити малу літеру української абетки з дужкою, або, не нумеруючи, - дефіс (перший рівень деталізації).

Для подальшої деталізації переліку слід використовувати арабські цифри з дужкою (другий рівень деталізації). Перелік першого рівня деталізації друкують малими літерами з абзацного відступу, другого – з відступом відносно місця розташування переліків першого рівня.

Примітки

Примітки вміщують у записці за необхідності пояснення змісту тексту, таблиці або інструкцій, якщо вони використовуються. Одну примітку не нумерують. Слово „Примітка” пишуть і друкують з великої літери з абзацного відступу, не підкреслюючи. Після слова „Примітка” ставлять крапку і з великої літери у тому ж рядку подають текст примітки.

Приклад:

Примітка. _____ .

Декілька приміток нумерують послідовно арабськими цифрами з крапкою. Після слова „Примітка” ставлять двокрапку і з нового рядка з абзацу після номера примітки з великої літери подають текст примітки.

Приклад:

Примітки:

1. _____ .
2. _____ .

Вимоги до графічної частини проекту

Графічні зображення виконують доступними техніками, об'єднуючи їх за задумом у єдине стилістичне рішення. За потреби й можливостях на планшетах (чи у папках) подають комп'ютерний варіант рішення, узагальнений за стилем в єдиній композиції. Папку виконують як частину експозиційної графіки в єдиному стилі з проектом. За потреби можна змінити формат планшетів у сторону його збільшення, а для розміщення великих форматів виконують складанку аркуша, скріплену клейкою стрічкою. Папку оформляють титульною сторінкою, що містить назву вузу, кафедри, документа, виконавця, керівника, курс, рік виконання. Виконуючи роботи на іншого розміру планшетах, їх погоджують із керівником та завідувачем кафедри.

Проектна графіка повинна демонструвати рівень проектно-художньої підготовки художника, його культуру.

Вимоги до макетної (модельної) частини проекту

1. Макетною (модельною) частиною проекту з художньо-декоративного оздоблення інтер'єру є білий чи чорний макет об'ємно-просторового рішення об'єкта проектування згідно із задумом автора. Він повинен демонструвати головні рішення та фаховий рівень проектанта. Макетною частиною проекту з напрямку „Образотворче мистецтво” є виконання в матеріалі й модель зразка.

2. Суть макетного оформлення ідеї проекту студент узгоджує з керівником та завідувачем кафедрою.

3. Масштаб макету залежить від об'єкта проектування, ідеї розміщення в експозиції виставки „демонстраційних умов захисту в ДЕК”. Макет повинен доповнювати уяву про майбутній дизайн-об'єкт.

3. СТАДІЇ ПЕРЕВІРКИ, ДОПУСК ТА ЗАХИСТ ПРОЕКТУ

3.1. Порядок підготовки до захисту проекту

1. Захист матеріалів передпроектного дослідження після проходження проектної та передпроектної практик.

2. Перегляд і затвердження ескізного варіанту проекту з керівником.

3. Попередній захист (до стадії 50% готовності роботи) на кафедрі і допуск до основного захисту або недопущення (за наказом ректора) і перенесення захисту на наступний рік.

4. Подача проекту на кафедру за два-три дні до захисту для рецензування й написання відгуку керівником, а також надання всіх частин проекту завідувачу кафедрою для затвердження і допуску до захисту.

5. Захист проекту чи роботи перед Державною екзаменаційною комісією.

3.2. Порядок подання проекту до захисту

Проекти подаються на кафедру для рецензування згідно з розкладом, але не пізніше як за два-три дні до захисту роботи перед ДЕК, що вказується у завданні на дипломне проектування. Проекти перевіряє комісія в складі завідувача кафедрою, секретаря ДЕК, керівника дипломного проекту. За необхідності в роботі комісії бере участь будь-який провідний спеціаліст кафедри чи з виробництва. Інформацію щодо перевірки подають декану факультету. Завідувач кафедри перевіряє остаточний варіант проекту і скеровує його на рецензування.

Не пізніше одного дня до захисту секретареві ДЕК подається підписаний студентом, представником кафедри охорони праці, керівником економічної частини проекту та керівником комплект документів проекту:

- пояснювальна записка в оправі;
- рецензія на проект;
- відгук керівника;
- відгук зацікавлених організацій;
- графічні планшети, або їх фотографії;
- макет (модель).

За умови несвоєчасного надання вище перерахованих документів проект не допускається до захисту. Перенесення термінів захистів можливе за виняткових обставин із дозволу голови ДЕК та ректора КНУБА. Дипломник готується до захисту так, щоб викласти суть проекту і дати відповіді на запитання присутніх протягом не більше 15-30 хвилин.

3.3. Захист проекту

До захисту проекту студенти готуються, починаючи з молодших курсів: з одного боку через систему захистів курсових проектів, а з другого – відвідуючи захисти дипломників. У процесі цього вони цікавляться новими ідеями, творчими успіхами старших товаришів, навчаються

вмінням захищати свій задум, аргументовано відповідати на різні запитання з обраної професії.

Графік захисту вивішують для загального ознайомлення не пізніше, як за місяць до початку захисту. Захист дипломних проектів проводиться перед Державною екзаменаційною комісією (ДЕК), яка визначається наказом по вузу. Перед захистом потрібно про все завчасно подумати: як розмістити експозицію планшетів, макетів, підготувати свій виступ, подбати щодо взаємодопомоги товаришів під час захисту (монтаж і демонтаж експозиції), здати матеріали до проекту на збереження.

На захисті дипломник подає пояснювальну записку та макет (модель) до проекту голові ДЕК і після його дозволу викладає свої думки та захищає свої ідеї. При цьому можна орієнтуватися на таку схему викладу: дати загальну характеристику дослідженої проблеми і сформулювати завдання на проектування (одним чи декількома реченнями); розгорнути ті частини проблеми, які треба було вирішити, виходячи із названого завдання, обґрунтувати розділи проекту, викладені в пояснювальній записці у тій же послідовності; зробити висновки стосовно вкладу в рішення проблеми та розкрити перспективи реалізації проекту.

Виступ повинен бути лаконічним, емоційним, переконливим, щоб викликати інтерес і увагу присутніх. Його тривалість не повинна перевищувати 15 хвилин. Після виступу дипломанта члени комісії та присутні на захисті задають питання доповідачеві, на які потрібно відповісти по суті. Після цього слово надають рецензенту і керівнику дипломного проекту. Заслухавши інформацію, комісія проводить обговорення. В обговоренні беруть участь передусім члени ДЕК та присутні, а дипломник все уважно вислуховує і робить за потреби примітки. Після завершення всіх виступів дипломнику надається заключне слово, а також можливість відповісти на запитання, які виникли під час обговорення.

Після захисту на засіданні ДЕК проекти оцінюють за п'ятибальною системою. При цьому враховують знання і вміння з художньо-декоративного оздоблення інтер'єру, композиції, кольорознавства, технічного креслення, нарисної геометрії та практики проектування, конструювання, принципів формотворення (проектування), семіотики, охорони праці, графічної підготовки, художнього смаку, вміння викладати свої думки і відповідати на запитання, аналізують загальну творчу конструкторську активність. Після закритого засідання ДЕК всі

дипломники і присутні розміщуються в залі, де голова ДЕК та його заступник оголошує оцінки і дає загальну оцінку рівню дипломного проектування.

Повторний захист дипломного проекту з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Студенти, які захистили позитивно проект, рішенням Державної комісії присвоюється кваліфікація і видається диплом встановленого зразка – диплом спеціаліста. Тим, хто має загальні оцінки „відмінно” не менше як 75% усіх дисциплін навчального плану, а з решти дисциплін та індивідуальних завдань – оцінки „добре”, захистив проект з оцінкою „відмінно”, видається диплом з відзнакою, що записується у протоколі засідання комісії.

Якщо студент не з'явився на засідання ДЕК для захисту проекту, то у протоколі відзначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання комісії. Студенти, які не захистили проект, мають право на повторну атестацію в наступні терміни роботи ДЕК протягом трьох років на засадах, визначених вузом. У дипломах, коли захист проекту визнається незадовільним, ДЕК вирішує, чи може студент подати на повторний захист той самий проект, чи він повинен отримати нову тему, визначену випускаючою кафедрою.

Всі проекти після захисту здають у фонд університету і зберігають п'ять років, а кращі з них складають методичний фонд, який є наглядним навчальним матеріалом у наступній роботі кафедри.

Найкращі проекти беруть участь у міських, обласних та республіканських конкурсах проектів і рекомендуються до впровадження. Дипломники, які виявили найкращий рівень готовності до фахової діяльності, можуть бути рекомендовані до вступу в аспірантуру, у Спілку художників та у Спілку дизайнерів, також представникам фірм та організацій для наступного працевлаштування. Записи щодо рекомендацій вносяться у протоколи засідання ДЕК, які зберігаються у навчальній частині КНУБА.

Список літератури

Основний

1. *Алпатов М.В.* Всеобщая история искусств: в 3 т. – М., 1948. –Т. 3. – 1955 с.

2. *Бартенев И.А., Батажкова В.Н.* Очерки истории архитектурных стилей. – М., 1983.
3. *Біленкова С.В.* Архітектура Чернівців ХІХ – першої половини ХХ століття. – Чернівці, 2009.
4. *Всеобщая история архитектуры*, Т.10. – 11. – М., 1972-1973.
5. *Дизайн: иллюстрированный словарь-справочник* / под общ. ред. Минервина и В. Шимко. – М.: Архитектура, 2004.
6. *Джон Пайл.* Дизайн интерьеров. 600 лет истории / пер. с англ. О. Сергеевой. – М.: Астрель, 2007.
7. *Кон-Винер.* История стилей изобразительных искусств. – М., 2001.
8. *Раннев В.Р.* Интерьер: учеб. пособие для студентов архитектурных специальностей вузов. – М., 1987.
9. *Иконников А.В.* Архітектура ХХ века. Утопии и реальность: Т.1, 2. – М., 2001.
10. *Иконников А.В.* Зарубежная архитектура: от „новой архитектуры” до постмодернизма. – М., 1982.
11. *Иконников А.В.* Художественный язык архитектуры. – М., 1985.
12. *Кон-Винер.* История стилей изобразительных искусств. – М., 2001.
13. *Кес Д.* Стили мебели. – Будапешт, 1979.
14. *Ле Корбюзье.* Архитектура ХХ века. – М., 1970.
15. *Матюнина Д.С.* История интерьера. – М., 2008.
16. *Михайлов С.М.* История дизайна: в 2-х т. – М., 2004.
17. *Сарабьянов Д.В.* Стиль модерн. Истоки, проблемы, история. – М.: Искусство, 1989.
18. *Фар-Беккер Г.* Искусство модерна. – Кеннеман, 2000.
19. *Хан-Магомедов С.О.* Архитектура советского авангарда. – М., 1996.
20. *Чорноморденко І.В.* Позанаукові знання і культуротворчий процес. – К., 2010.
21. *Тимофієнко В.* Зодчі України к. ХVІІІ – поч. ХХ ст.: бібліографічний довідник. – К.: НДІТІАМ, 1999.
22. *Тимофієнко В.* Нариси всевітньої історії архітектури: 4 т. / за ред. В. Єжова. – Т.1: Архітектура Стародавнього світу. – Кн. 1. – К.: КНУБА, 2000.

23. *Тимофієнко В.І.* Історія архітектури Стародавнього світу. – К., 2007.
24. *Хиллер Б.* Стилль XX века. – М., 2004.
25. *Чепелик В.* Український архітектурний модерн. – К.: КНУБА, 2000.
26. *Шукурова А.Н.* Архитектура Запада и мир искусства XX века., М., 1990.

Допоміжний

1. *Бартенев И.А., Батажкова В.Н.* Очерки истории архитектурных стилей. – М., 1983.
2. *Бархин Г.Г.* Методика архітектурного проектирования. – М.: Стройиздат, 1989. – 224 с.
3. *Біленкова С.В.* Архітектура Чернівців ХІХ – першої половини ХХ століття. – Чернівці, 2009.
4. *Иконников А.В.* Художественный язык архитектуры. – М., 1985.
5. *Иконников А.В.* Зарубежная архитектура: от „новой архитектуры” до постмодернизма. – М., 1982.
6. *Кес Д.* Стили мебели. – Будапешт, 1979.
7. *Сарабьянов Д.В.* Стилль модерн. Истоки, проблемы, история. – М.: Искусство, 1989.
8. *Тимофієнко В.І.* Історія архітектури Стародавнього світу. – К., 2007.
9. *Тимофієнко В.* Нариси Всесвітньої історії архітектури: 4 т. / за ред. В. Єжова. – Т.1: Архітектура Стародавнього світу. – Кн. 1. – К.: КНУБА, 2000.
10. *Шевелев И.Ш., Марутаев М.А., Шмелёв И.П.* Золотое сечение: три взгляда на природу гармонии. – М.: Стройиздат, 1990. – 343 с.
11. *Шукурова А.Н.* Архитектура Запада и мир искусства XX века. – М., 1990.
12. *Фар-Беккер Г.* Искусство модерна. – Кеннеман, 2000.
13. *Хан-Магомедов С.О.* Архитектура советского авангарда. – М., 1996.
14. *Хиллер Б.* Стилль XX века. – М., 2004.
15. *Шпара П.Е.* Техническая эстетика и основы художественного конструирования: учебное пособие. – 2-е изд., перер. и доп. – К.: Вища шк., 1984. – 200 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://library.knuba.edu.ua/>
2. <http://www.ladelto.co.com/>
3. www.zaha-hadid.com/
4. www.calatrava.com/

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Факультет _____ архітектурний _____
Кафедра _____ „рисунка і живопису” _____
Освітньо-кваліфікаційний рівень „спеціаліст” _____
Напрямок підготовки 6.020205 „Образотворче мистецтво” _____
Спеціальність 7.02020502 „Образотворче мистецтво” _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувач кафедри рисунка і живопису
професор _____ О.В. Кащенко
„_____” _____ 20__ року**

**ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ**

1. Тема роботи _____
_____

Керівник _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від
„_____” _____ 20__ року № _____

2. Термін подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____
_____
_____
_____

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
_____
_____
_____

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	<u>Підпис, дата</u> Завдання видав	<u>Підпис, дата</u> Завдання прийняв

6. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник проекту _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**

Факультет _____ архітектурний _____
Кафедра _____ „рисунка і живопису” _____

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до дипломної роботи

СПЕЦІАЛІСТ

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему

Виконав студент _____ курсу, групи _____ за спеціальністю
7.02020501 „Образотворче мистецтво”
(шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності)

Керівник _____
(науковий ступінь, посада, прізвище та ініціали)

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Керівник _____
(науковий ступінь, посада, прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(науковий ступінь, посада, прізвище та ініціали)

Навчально-методичне видання

ТИПОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ТА ХУДОЖНЬО- ДЕКОРАТИВНЕ ОЗДОБЛЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ

Програма та методичні рекомендації
до виконання кваліфікаційної дипломної роботи рівня „спеціаліст”
для студентів V курсу архітектурного факультету за спеціальністю
7.02020501 „Образотворче мистецтво”

Укладач **БІЛЕНКОВА** Світлана Вікторівна

Редагування та коректура *О.В. Карпенко*
Комп'ютерне верстання *Т.І. Кукарєвої*

Підписано до друку 2014. Формат 60x84_{1/16}
Ум. друк. арк. 2,09. Обл.-вид. арк. 2,25,
Тираж 20 прим. Вид. № 132/III-13. Зам. № 189/1-13.

Видавець і виготовлювач
Київський національний університет будівництва і архітектури

Повітрофлотський проспект, 31, Київ, Україна, 03680
E-mail: red-isdat@ukr.net, тел. (044)241-54-22, 241-54-87

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
Видавничої справи ДК № 808 від 13.02.2002 р.